

Monolog pomladnjega večera.

Spisal Ivan Prijatelj.

Dober večer, prijateljica moja! Kako krasen večer nam je dal Gospod! Solnce je šlo za milost božjo, a v zraku je še vse polno dobrodejne svetlobe. Zdi se, da se noče zmračiti. Kako krasen večer v prirodi! Drevje je pognalo prve liste, drobne, nežne, mehke... Najlepše ima bukev: voljni so in gladki kakor atlas in na zlato se izpreminjajo. Kako čudovite so ob tej uri bukve v naših dolenskih gozdih! Prelest!

Danes sem posebno vesel, da sem ostavil veliko tuje mesto. Tako doigo, se mi zdi, sem že bival v njem. Bil je že čas, da sem se mu odtegnil. Postajalo mi je tesno in strašno med ogromnimi poslopji. Začel sem se bil bati doigih ulic in cest, ki se v nemoči vijejo zdaj sem, zdaj tja, kakor da bi se hotele polagoma iztrgati mestu ter pobežati ven iz težkih zidov, se na široko vleči čez svobodno polje, osmukniti se borovega gozda tam na horizontu in si stalno uravnati svoj tek poleg reke, ki teče v daljne dežele, kjer se svobodneje diha in prosteje živi.

A sto malenkostnih vezi me je še vezalo na mesto. Uklenjen sem bil, in ob zimskih večerih — v tistem času, ko začne noč strašiti po velikomestnih ulicah in nedolžni otroci beže k materam pod domače krove — me je bila pričela obiskovati bleda melanholija, katere se bojim.

Prijateljica moja, kako težko je biti samemu! Ali potrebno je in koristno. Naša narava je taka, da smo tako radi z drugimi, da gledamo samo na druge, govorimo samo z drugimi in imamo skrb samo za druge. Ali potrebno je in koristno, da smo tudi radi sami s seboj, da gledamo pred vsem vase, govorimo s seboj in smo v veliki skrbi zase. — Postavim ženski spol. Velika sladkost in radost je za mladeniča biti v dekliški družbi. Tako se ti smejo, da ti je neizrekljivo pri srcu. Vesel si in misliš, da bi mogel vedno živeti med temi rdečeletnimi, živahnimi bitji. Ali ravno tu se motimo. Vsak človek živi namreč samo od življenske moči, ki jo ima v sebi. A ta življenska moč je talent, ki ga je vsakdo prejel pri vstopu v življenje, da ga ne zakoplje, ampak stokratno naloži. Zdaj boš tudi razumela, zakaj sem rekel, da se mora gledati vase, govoriti s seboj

in biti zase v največji skrbi, ker če to delamo, množimo svoj »talent« in stojimo na trdnem, ker stojimo v sebi. — Toliko še niso ljudje živeli na ulici, kakor živimo dandanes. Naši domovi pa so prazni in zato pusti. Res, predniki naši so živeli veliko na ulici, a iskali so tam utehe samo za svoje oči, in hodili so gledat pisane glumače in vratolomne vrvoplezalce. Nas pa boli duša, doma nam je neznosno: nam hrepene naše dušne oči po utehi. In mi hodimo ponjo tja, kjer se nahaja samo za telo — na ulico. Čudno, da ne spoznamo, da smo ravno zato bolj kratkovidni nego naši predniki, ki so se čez vse mere veselili prihoda komedijantov na trg. Oni so namreč vsako jutro spravili vse svoje reči doma v red in potem so šli z doma. Pomirili so svojo dušo, da jih ni bolela, ko so šli, da napravijo veselje telesu. In ker so imeli manj spravljati v red nego mi, so služili potem lože dalje svojemu telesu. A mi, ki ne živimo zastonj nekaj desetletij — stoletij za njimi, smo sprejeli od njih v dediščino večje prostore duše, zato je več praznote v njej. Naravno bi bilo, da bi zato bolj napolnjevali dušo, a manj telo, ki manj zahteva od potomcev nego od očetov in dedov. Popolnoma zanemariti telesa ne smemo. Za primer, kako se razvijaj naše duševno in naše telesno življenje, nam lahko služi učilna doba posameznega človeka. Dokler je deček še mlad, ga nihče ne sili h kakšnemu umstvenemu delu. Od jutra do večera lahko ostaja na trati pri mladinskih igrah. A pridejo leta, in deček mora v šolo; spočetka prevladujejo tudi v šoli telesne vaje, potem pričnejo odstopati vedno več časa duševnim, dokler jih ne porinejo čisto v ozadje. Popolnoma nikoli ne nehajo. To naj vam bo primera. — Mi ne živimo zastonj nekaj desetletij — stoletij za našimi zadovoljnejšimi predniki. Pred nami je že toliko rodov prisluškavalo duši in razvozljavalo njena vprašanja, da nas boli duša, ki smo bolj potomci očetov mesa nego duha.

Ako se zamisli človek, draga moja prijateljica, v razmerje sedanjih ljudi med seboj, se jim mora čuditi. Že poprej sem rekel, da smo nazadovali v dušnem življenju za svojimi predniki. Kadar so naši stari začutili kak nered v svoji notranjosti, popravili so ga hitro sami. Kadar so začutili potrebo telesa, šli so k drugemu telesu. Obračali so se torej v telesnih zadevah na bližnjega. Kadar jim je bilo na primer v duši težko, so se zaprli v svojo sobico in so molili. Tako jim je odleglo. Če pa so jih silile mišice, so šli na ples in zabavo. Zdaj pa smo zmedli zmešnjavo duše in telesa. In najbolj ponižujoče za nas je to, na kakšen način smo to storili: Vprašanja duše so naenkrat strašno navalila na nas, ki smo potomci mislečih

prednikov. Bog ve, morebiti smo si ubijali nekaj časa glavo ž njimi. A dolgo ne. Kajti kmalu nam je prišlo na misel, da bi nam dobro delo, ako bi se malo razvedrili in odpočili s tem, da bi se za hip posvetili telesu. Zahteve, ki jih stavi telo na nas, pa so lahke, ker je priroda že sama položila v nas njih rešitev. Lahkota in slast, ki ju ima v sebi zadoščevanje telesnim potrebam, pa sta nas omehkužili in nam vzeli ves pogum, poprijeti se resno vprašanj duše. Zanimarili smo jih, ali ona niso zaspala, ampak zrinili smo jih samo tako daleč v stran, da jih nismo vedno slišali. Toda odslej nam tudi telesno življenje ni napravljalo več onega mirnega, krepčalnega užitka kakor poprej. Ni bilo več onih blaženih praznikov telesa kakor nekdanj; vedno jih je motil strah, da se naenkrat razlegne iz daljave obupen vzdih odrinjene, zapuščene duše. Tako smo izvršili zločin nad seboj.

Nato smo postali odtrgane bilke. Telesno občevanje z bližnjim, ne napravljajoče nam nobene slasti več, nas je vendar navezalo na druge. V sebi nismo mogli ostati več, strah nas je bilo praznot našega doma. Začeli smo letati okrog znancev in prijateljev zavoljo dušnih nemirov, zagovorili smo, da nas boli duša. Utehe pa nam seveda ni mogel dati nihče, ker ni nihče gospodar črez našo dušo kakor mi sami. Tako smo postali siromaki. Vsega nam je manjkalo: nekaljenega užitka pri telesu in miru v duši. In nič ni čudno, da smo začeli blazno grabiti podse vse, s čimer bi navidez mogli potolažiti svoje pekoče potrebe. Tako smo razvijali svoje dušne in telesne lastnosti, da smo danes zašli ž njimi v strašno blato, v katerem tičimo sedaj vsi do vrata — v blazni egoizmu. Iz sebe pa smo naredili — norce.

Ali niso norci ljudje, ki letajo okrog sosedov, naj bi jim za božjo voljo pomirili danes dušo, jutri telo, potem pa segajo tako danes kakor jutri kakor krokar po vsaki drobtini, ki se blešči izpred bližnjega njih pohlepnim očem. A ker ne poznajo sebe in svojih potreb, grabijo podse marsikaj, kar bi koristilo bližnjemu, zanje pa je brez haska. Tako delajo škodo onemu bližnjemu, od katerega bi radi, da bi jim oskrboval njih dušo in telo. Potem ni čudno, da stradajo oni in njih bližnji. Vse vpije danes o dušni in telesni lakoti. In to samo zato, ker žive ljudje v tem blaznem egoizmu in v tej kruti pomoti: ne da bi v stiskah duše iskali pomoči samo pri sebi in se v stiskah telesa vzajemno podpirali, se godi sedaj ravno nasprotno: po odgovore na vprašanja svoje duše hodimo k drugim, telesne dobrote pa grabimo z vsemi štirimi podse.

Draga prijateljica! Že prej sem bil mimogrede omenil ženski spol. Naj sedaj izpregovorim še par besed o njem, ali pravzaprav o razmerju moškega do ženske. Ž ženskami se sedanji človek najrajši obdaja, ker ima od njih največ telesnega užitka, ki ž njim začasno odrija potrebe duše. Obdaja se ž njimi tesno od vseh strani, ker misli, da ga bodo podpirale, kadar mu bo postalo težko, in bo mogel, naslonjen nanje, varno iti skozi ure bridkosti. A pri tem se vara. Misli, da si je napravil iz ženskih teles trden zid, izza katerega bo izgnal vse nadležne prosilce duše, v resnici pa si je napravil zid, ki mu vsak híp preti s pogubo. Sredi tega zidu mu začne namreč kmalu postajati tesno, zaduhlo, neznansko. Medli. Polagoma spoznava, da nima več kje stati, da je na zase odločeno mesto postavil zid, a zanj da ni več prostora v življenju, ker ga je prodal, zapravil. Konec njegov je neizogiben. To vse zato, ker je zakon narave o razmerju moškega do ženske pregrobo razlagal.

Več žensk v bližini budi vedno misel na grobo telesno uživanje. A ena sama ženska kaže kakor jeziček na tehtnici na ravnotežje, ki naj vlada med našo skrbjo za dušo in telo. Ena sama ženska postane lahko pod našim vplivom naša vodnica, ki nas vodi počasi, a neprestano više in više na goro harmonične sreče, v ono ljubezen, v kateri se telesno druženje tako čisto in božansko uživa kakor duhovno.

Na tej višini je namreč vse duh, in vsak užitek je njegov užitek. In ta sreča je v namenu našega prirodnega razvitka. Kdaj bodo ljudje prekoračili stanje brutalne pohote in uživali razmerje svoje do ženske tako kakor lepo lirično pesem, ki je daljni odblesk tega razmerja? Kdaj bodo stopili z globoko v blato povešenega vzvoda v njega ravnovesje, ki je ravnovesje sreče, o katerem ves čas govorim.

Sedaj se nam samo včasim mimogrede zasanja o tej pravljici sreči. Kadar nas obiše slovesen trenotek, takrat se spustimo v svoje notranje prostore in takrat jo zopet vidimo samo, otožno v velikih, praznih prostorih naše notranjosti, zopet slišimo enkrat njene mehke besede, ki so pravzaprav naše obtožbe. Za hip postanemo žalostni in pravimo zopet, da nas boli duša . . . Ako ob teh prilikah pridržimo korak in se pomudimo le par trenutkov pri sebi, vidimo, kako gubica za gubico splahneva na čelu naše duše. Smehljay se vrača na njena bleda lica kakor na mehki obraz mamice, ki je sprejela zopet svojega izgubljenega sina v svoje naročje. In toplo postaja zopet v naši hiši; puščoba in praznota izginjata kakor mrak

in megla v jutru. In zopet uživamo tihe nedeljske večere s solncem na strehi, bleskom na oknih in gorkoto na pragu.

Ko bi hoteli ljudje ostajati doma! Ko bi hoteli gledati vase, pa bi vedno vedeli, koliko življenske moči je še v njih. Ne bali bi se smrti, ker bi vedeli zanjo. Delali bi s svojo življensko silo, v lepem delu bi jo porabljali, slavno bi jo izrabljali, na njeno manjšanje bi gledali kakor na približevanje konca svojega dela.

Izginil bi strah pred smrtjo. Saj se bojimo smrti samo zato, ker ne vemo, kdaj pride, ker nimamo njenega prihoda zapisanega v sebi. S tem, da smo drugim prepustili, naj urejajo našo notranjost, smo vrgli tudi skrivnost svojega življenja in svoje smrti med druge. A oni ne umejo te skrivnosti, ki plava zdaj med svetom, in nihče je ne razume. Mi pa smo neprestano v nevarnosti, da se namah in nepričakovano izteče naše življenje. In niti minute nimamo miru. Kakor val smo, ki ne ve, kdaj splahne v morju. Svojo usodo smo vrgli s svojo dušo v svet, ki je kakor morje, kateremu ne veš globočine in vsebine. Po morju plava, in mi ne vemo, kje jo vrže morje na suho. Zanj plovemo po nemirnem oceanu, neprestano plovemo, išoč vala, ki nosi našo usodo, in ne vemo, kje bomo spustili sidro z življenja našega ladje, nastopajoč s svojo dušo, izlučeno iz morja na suho, svoj zadnji, neznani, zagrobni pot.

Ko tako govorim, me gledaš, in tvoje dobre oči, kakor da bi me hotele vprašati, zakaj ravno jaz tako govorim. Ti sama veš, da si me večkrat vprašala, zakaj se vselej hitim poslavljati od tebe, kadar te poseti vesela družčina tvojih tovarišic. Ko sem ti odgovarjal, da mi tvoja tiha družba najbolj prija, se ti seveda nisem laskal — tebi sami je najbolje znano, da ti ne govorim nikoli gladkih, sladkih besed, — a drugi vzrok povzameš lahko iz tega, kar sem ti že in ti bom še povedal.

Ne misli, da v tej stvari nimam izkušnje, še manj pa, da ti jo prikrivam iz smešnega vzroka, kakor da bi bila ti prvo moje dekle. Ali boli me, ko mi v najlepših trenutkih — kakor na primer sedaj, ko tako po duši kramljam s teboj — vstaja pred očmi mala, čudovita ženska, o kateri ne vem, kaj mi je bila, ne vem, zakaj ne umrje v mojem spominu, in ne vem, zakaj me preganja. Jaz ji nisem storil nič žalega, in vendar se ne more noben moj dušni praznik tihega premišljevanja končati drugače, kakor da se mi prikaže pred očmi majhna sobica z zavesami in preprogami, visoka peč z žarečo odprtino, kot in v kotu v poltemi bela postelja, vsa obdana z ženskimi sanjami, ki vise že bogve koliko noči nad njo. Človek kakor jaz ne more niti

slutiti, nikar šele vedeti, o čem je sanjala samotna ženska vse dolge večere, ko živa duša ni zmotila njenih tavajočih misli. Ali če mi v traku zgodnje večerne lune, ki se krade skozi redke žaluzije, naposled zablešči pred očmi ta snežnobela postelja, na mehki blazini glava žene, obdana s prameni razpuščenih las kakor v sladkoneznanih slutnjah živeča nevesta pod vencem poročnim . . . oprosti, prijateljica moja . . . kaj ne, ti tega ne razumeš? . . . ali meni je takrat hudo, da stisnem glavo med dlani in čakam, da me moj Bog reši te bridkosti. Potem sem utrujen in mislim navadno na tvoje jasno dekliško lice in tvoje spodobno spletene sveže kite. Potem mislim jako rad nate, ki si krepko slovensko dekle. Kakor ti meni, tako so stale v davni dobi našega rodu mladeničem slovenske mladenke ob strani, mladeničem, ki so branili našo ljubo grudo pred sovražnikom. Koliko sile in lepe moči je moralo živeti v njih, koliko svete ljubezni in krasnega navdušenja za domači, leseni, dimasti krov, kateri — trhel in siromaški — v resnici ni bil vreden, da bi se bila zanj prelivala dragocena človeška kri. Krov je bil ničeven, in če je našim starim pogorel, se niso žalostili za njim, ampak so hiteli med petjem in v veselju staviti si nov, trdnejši in lepši dom. A bila je ljubezen, živel je v njih ponos do vsega, kar so imenovali svoje. In, draga moja prijateljica, — ti razumeš — kadar mislim o naši zemlji in jo vidim malo, ubogo, z ničimer nezavarovano, obdano od vseh strani od sovražnikov, ter se vprašujem, kak čudež je ohranil ta košček našemu rodu, takrat, draga moja, se mi zgane nekaj v žilah kakor davno pozabljena, davno na novo več ne vzbujevana moč, ki nam pobeži po mišicah, ko čujemo stare povesti o slavnih, velikih delih. Verjemi mi, draga, še živi v nas ona moč, ki nam je ohranila zemljo naših dedov, še živi v nas, a globoko in neopaženo.

V takih trenutkih se me polasti hrepenenje po naši zemlji. Iz tujega kraja si želim v naše zaskrbljene dolinice, kjer je bilo včasih ob miru več pokoja in ob vojni več poguma in kreposti, a nikoli. toliko zlobe in ničemurnega sovraštva kakor danes. Ali zemlja je ista kakor nekdanj: Pohlevni holmci se ti odkrivajo drug za drugim. Ko greš po prvem, ne vidiš drugega, šele pod vrhom se ti pokaže: okrogel in ljubek kakor nerodno ostrižena glavica pastirja, ki pase na njem visokokolke krave. In ko greš dalje, se ti odkrije drugi, dalje tretji in konca jim ni tem ljubeznivim dečakom. A ozri se na desno in levo, in videl boš, kako so sedle ob obeh straneh mogočne, resne gore kakor postarne velikanke v temnozelenih, širokih krilih na zemljo. Ne menijo se za razposajeno deco v podnožju, ampak

se neprestano šepetajoč s temnimi jelovimi gozdovi v nizkih, globokih glasovih postarnih, modrih kraljic važno posvetujejo. V naših gozdih gre nepretrgano posvetovanje, in nikdar ne utihne sedaj nevoljni, sedaj pomirljivi govor reke, ki mogočno korači čez ravan, in vedno golče potoki, ki z vseh rebri hite v doline.

In ko poslušam vse te nikdar ne mirujoče, sedaj vprašujoče, sedaj nevoljno mrmrajoče glasove, ko gledam te dole, ki me vodijo vedno dalje in dalje v gorske jarke, kakor da bi me hoteli peljati k neznanu kje zakopanemu zakladu, to ravnino, ki beži sem, beži tja, od gora do gora, ostajajoč vedno v isti legi, ko te tako vidim, moja domovina, in mislim na marsikaj, ki bi bilo bolje, da bi ne bilo — obrnil bi se naravnost nate in te z Gogoljem vprašal:

»Kaj hočeš od mene?«

*

Kaj hočeš od mene, domovina moja? Še živi v meni moč mojih dedov in njih visoki duh. Ko so zaplamteli po vrhovih kresovi, so prihajali gospodarji na prage svojih koč. Dlan so si devali na čelo in gledali v daljavo, kjer se je trgal ogenj od tal in se vzpenjal v zrak kakor junak v smelem boju. In potem so začeli prihajati molče iz svojih tihih dolin, izpod svojih pohlevnih, slamnatih krovov. In lepi so bili kakor javor v gozdu in zdravi kakor dob v seči.

Ti, draga moja prijateljica, slutiš, kaj hočem reči. Poleg javorja in doba so živeli leto in dan, kakor onadva so se borili z elementi in kakor onadva so bili krasni za pogled in ljubezni vredni za srce. Meni se zdi, da so v svoji samoti bolj umeli svojo zemljo, njene zakone in njeno voljo nego mi, ki živimo v tesni družbi in hodimo za svet izpraševat okoli bližnjih in daljnih sosedov, živečih v taki zmoti kakor mi. Sedaj zahajamo na shode in s shodov prihajamo žalostni, razburjeni, nepotolaženi. Z nevoljo vršimo svoja dela in potem imamo nemirne noči brez spanca. Čutimo, da imamo od dne do dne manj mesta, da bi stali na njem, delali na njem in na njem po delu mirno zaspali. Ali tega se ne zavemo, kdo nam ga jemlje. — Prijateljica moja, če ti je v spominu, kar sem poprej rekel o ženski in moškem, boš razumela, kaj mislim, ko rečem, da nam ga jemljejo oni, brez katerih pravimo, da ne bi mogli živeti. Saj morajo vendar ti, ki so nam tako blizu, tudi kje stati. In oni v resnici stoje. Na naših tleh namreč, in nam je tesno in bridko pri srcu, da menimo, da moramo vsak trenotek zadahniti. Ko bi mogli stopiti malo na plano, iz gneče, pa bi lože in svobodneje dihnili.

Naj bi bili bolj sami in bolj čisti! Potem bi zopet lahko molili, in ne mučilo bi nas toliko izkušnav. Prijateljica moja, kadar hodim po naši zemlji, razodevajoči mi skrivnost prirodne čistosti, mi pride neka misel, ki mi vselej z vzvišenostjo napolni dušo. Pred oči mi stopijo slavni predniki, ki so hodili po razoru in z ljubeznijo gledali v zemljo, — si videla Segantinijeva orača? — Čiste in krepke misli jim je budila ta zemlja in jim radovoljno odklepala svoje skrivnosti in zakone. In v takih mislih so molili, in zemeljske moči so poslušale. Lebko si misliš, draga moja, kakšne želje mi ob takih hipih vstajajo v duši: kakor naša polja naj bi bil naš novi zarod — ysaka njiva je v njih skrbno obdelana in vsaka ima v deželi svoj prostor. Kakor dobro obdelano polje naj bi bil mali rod, če noče propasti.

V takih trenutjih me prime živa želja:

iti tja, v našo deželo, poslušati, kaj govori naša zemlja, kakor Antej si nasrkati novih moči iz nje, h kateri spadam kakor v materino naročje, postati močan in silen in pisati njene zakone v vsa debla naših gozdov.

To bi bil orakel kakor v Dodoni. Modrost naše zemlje bi govorila svoje proročbe, in domači sinovi bi zahajali še enkrat sem, predno bi se odpravljali v tujino. Tako bi vnovič zacvetla božja pota. Ne razpadale bi romarske cerkvice samotne po holmcih in ne čakale, kdaj jih zopet obišče ptica-selilka, ki obleti z otožnim čivkanjem parkrat njih rušeči se zvonik in odfrči kot poslednji gost tihega svetišča na dolge, dolge mesece v tuje kraje.

Orakel bi imeli kakor Grki v Dodoni. In močni in čisti bi v miru živeli s prirodnimi silami, katerim bi se po prestanem delu kakor po dovršeni nalogi radostnega srca prepuščali, da nas sprejmo v svoje naročje. — Potem bi več ne bilo naše življenje kakor podgorska pot, ki teče pod hribom, da se izgubi sredi gozda; pod milim nebom leži, in nihče ne ve, kdaj jo bodo razrili in razdrli hudsonniki. Potlej bo ležala raztrgana mirno na mestu v blatu in neredu, in čakala, da njeno blato posuši solnce v debele grude, in da pride kmetič in jo površno zopet poravna in nasuje.

Bilo bi naše življenje ko gorsko jezero, mirno, a vedno živo, gibajoče se, a neprenehoma kakor eno samo zatopljeno oko, gledajoče vase in okrog sebe, zlasti pa neprestano vprto v nebo. Kakor baržunasta gladina gorskega jezera bi bila doba naših let. Na njej gre neprestano gibanje, cela pa predstavlja danes kakor jutri divno, pokojnoveličastno harmonijo: vsi valčki vstajajo iz nje in vsi gredo zopet vanjo. Takšno naj bi bilo naše življenje: polno gibanja

in polno cilja: velika simfonija. Potem bi bil tudi njega konec krasen finale. Kadar bi prišel, bi ne jokali več, ampak zavzeti in prevzeti od njega veličasti, bi ga občudovali in šepetali tiho molitev Njemu, ki je skladatelj harmonije sveta.

Kdaj nam bo vzplamtelo srce za to veliko harmonijo življenja, in kdaj pride njen glasnik v naša sela?

Ko si stavljam to vprašanje, draga moja prijateljica, oživi mi v duhu podoba genija našega rodu. Pred očmi moje duše vstane on, ki je prišel iz naše rase, da razvije njene lepe moči v zgled svojemu ljudstvu, on — Prešeren. Kadar se zamislim vanj in gledam in sledim razvitku moči naših v tem visokem duhu, njih stopnjevanju in žalostnemu pojemanju, takrat strmim, in groza me pretresa kakor pri prizoru globoko pretresljive tragedije, ki v njej pada duh enega celega plemena bogve na koliko časa. —

Toda kaj je tebi, moja prijateljica? Tvoje oko se leskeče kakor biser iz čarobnega jezera, o katerem sanjam. Ljubica, ti jočeš?

Pustiva! Povedal ti bom jutri tragedijo o Prešernu. Sedaj molčiva in čakajva, da gre žalost mimo. Z nočjo je prišla kakor nočna ptica in odletela bo pred solnčnim svitom. — Ali prekrasno bo vstalo jutri solnce. Morje luči se bo razlilo v svet, zaplameneli bodo oblački, zažarele naše gore, zazibale se v svetlobi naše vode, in bela cesta se bo videla, vijoča se v srce naše dežele. In po njej pojdeva midva, držeča se za roke, nepokritih glav, vsa kopajoča se v solncu . . .

Oh, bil sem pobožen nekdanj . . .

<p>Oh, bil sem pobožen nekdanj . . . Veličasten sezidal oltar sem si v tvoje nedolžno srce, daroval nekrvavi tam dar.</p> <p>In klečal sem dan in noč pred oltarjem svetim tedaj, cvetov in vencev nebroj sem zanesel v ta božji raj . . .</p>	<p>A nekdanj sem zapustil Bogá in zapustil sem svoj ideal, nisem šel pred njegov več oltar, porušil sem si ga — Vandal . . .</p> <p>Razvaline zdaj v zrak mi štrlé, pred njimi poklekam potr, in in molim in molim Bogá za nedolžni, za tihi moj vrt.</p>
--	---

V. S. Fedorov.

